

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ' Δημοτικού

Τίτλος:

«Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι»

ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι

Δημιουργός

Αυγουστίνος Ανδρικόπουλος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Δ΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Νοέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού», ενότητα 13, τεύχος 3^ο: *Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι* (σ. 33-48)

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

10 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: η αίθουσα διδασκαλίας και το εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να εφαρμοστεί το σενάριο χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να διαθέτει βιντεοπροβολέα και πρόσβαση στο διαδίκτυο στην τάξη και στο εργαστήριο πληροφορικής.

Χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να μπορεί να χρησιμοποιήσει λογισμικά προγράμματα, όπως το Natural Art, προγράμματα κειμενογράφου και παρουσίασης της Microsoft.

Μερικά παιδιά μπορεί να είναι ήδη εξοικειωμένα με τη χρήση των παραπάνω προγραμμάτων. Η χρήση τους είναι πολύ απλή και δίνει τη δυνατότητα να αποθηκεύονται οπτικά δεδομένα αλλά και να μετατρέπονται σε εφαρμογές που η παρουσίαση τους είναι εφικτή σε κάθε λειτουργικό σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ στην ενότητα 13 *Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι* («Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού, τεύχος 3), ώστε να επιτευχθεί η άρση των στερεοτύπων για τη διαφορετικότητα, χωρίς να υποτιμά τη συμβολή του διδακτικού πακέτου που προσφέρεται από το Υπουργείο για τον σκοπό αυτό, κρατώντας τη βασική διάταξη της ύλης και τα γραμματικά φαινόμενα που εξετάζονται, όπως προβλέπονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Περιλαμβάνονται δραστηριότητες με τη χρήση τρισδιάστατου χάρτη και την αξιοποίηση και οργάνωση πληροφοριών σε ψηφιακό πολυτροπικό έντυπο. Η διδασκαλία εξελίσσεται στο εργαστήριο Η/Υ και στην τάξη και προϋποθέτει ομαδοσυνεργατική εμπειρία.

Επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι η εξερεύνηση στον παγκόσμιο ιστό αποτελεί σημαντική πηγή για την αναζήτηση πληροφοριών που αφορούν τα σχολικά μαθήματα και αφετέρου να αποκτήσουν συνειδητή επίγνωση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζουν τις πληροφορίες, ώστε να διασφαλιστούν ως προς την εγκυρότητά τους. Περιλαμβάνονται δραστηριότητες που δίνουν αφορμή για σύγκριση πληροφοριών και κριτική προσέγγιση παρουσιάσεων του YouTube.

Τα παιδιά παράγουν λόγο, κατανοούν κείμενα, χρησιμοποιούν επιχειρήματα, υιοθετούν αξίες και διαμορφώνουν στάσεις σε σχέση με τη διαφορετικότητα, εξοικειώνονται στην πληκτρολόγηση κειμένου, στην πλοήγηση στον παγκόσμιο ιστό, στο περιβάλλον ζωγραφικής, συντάσσουν πολυτροπικό ψηφιακό κείμενο, περιηγούνται σε τρισδιάστατο ψηφιακό χάρτη, κάνουν χρήση διαδικτυακού λεξικού.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Ο σκοπός αυτού του διδακτικού σεναρίου είναι να δείξει την αναγκαιότητα κατανόησης και αποδοχής της διαφορετικότητας σε θέματα κουλτούρας, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας, γένους, σεξουαλικής ταυτότητας, σωματικών και πνευματικών χαρακτηριστικών, αξιών, μορφωτικού επιπέδου, κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου. Για να επιτευχθεί αυτό στη σύγχρονη πολυπολιτισμική ελληνική πραγματικότητα αναγκαία προϋπόθεση είναι η ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων, ώστε καθένας να νιώθει ασφαλής. Έτσι χρειάζεται να γίνει κατανοητό ότι η καθημερινότητα του καθενός δεν είναι απόλυτη, ότι οι αξίες και ο τρόπος με τον οποίο βλέπει τον κόσμο ο «εαυτός» και ο «άλλος» είναι σχετικός, ότι η κατηγοριοποίηση εμπεριέχει κινδύνους κι ότι στη σχέση με τον «άλλο» υπάρχει η δυνατότητα διαπραγμάτευσης που προϋποθέτει την αμοιβαία αναγνώριση και τον διάλογο.

Είναι σκόπιμο, λοιπόν, οι μαθητές και οι μαθήτριές μας να γνωρίσουν το κυρίως ανθρωπογενές «κοινωνικό περιβάλλον», να αναγνωρίσουν βαθμιδωτά επάλληλους κύκλους της κοινωνικής τους ζωής: καταρχάς, τον πιο γνώριμο σ' αυτά

«κόσμο των παιδιών», που είναι το σχολείο· κατά δεύτερον, τον πιο οικείο σ' αυτά «κόσμο των μεγάλων», που είναι το οικογενειακό και συγγενικό τους περιβάλλον· τέλος, τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο, όπως τον ξέρουν από τη σύγχρονη ζωή, με την ευρεία ποικιλία του σε ανθρώπινους τύπους και χαρακτήρες, να αντιληφθούν ότι αυτή η ανθρωπολογική ποικιλία είναι σύμφυτη με τη συγκρότηση της κοινωνίας, από την πιο μικρή (οικογένεια – σχολείο) ως την ευρύτερη κλίμακα (ανθρώπινες κοινωνίες γενικά), να κατανοήσουν ότι είμαστε «όλοι ίδιοι, όλοι διαφορετικοί», και άρα να διακρίνουν ότι οι πιο πολλές ομοιότητες σχετίζονται με τη φύση του ανθρώπου, την ψυχική δομή και τον συναισθηματικό του κόσμο, ενώ αρκετές διαφορές αφορούν τον ρόλο και τη θέση μας στην κοινωνία, την κοινωνική μας «ταυτότητα».

Θα πρέπει, λοιπόν, να αρχίσουν σταδιακά να οικοδομούν το νόημα εννοιών όπως «υποκειμενικότητα» – «ετερότητα» – «διαφορετικότητα» και να αποκτούν κριτική επίγνωση του εαυτού τους σε διαλεκτική σχέση με τον «άλλο» εμποδώνοντας παράλληλα ότι η διαφορετικότητα δεν πρέπει να γίνεται αφορμή για άνιση μεταχείριση και υποβάθμιση-απαξίωση, να συνειδητοποιήσουν την αξία της φιλίας, της αγάπης, της αλληλεγγύης, της αλτρουιστικής πίστης, της συνεργασίας, της ισότητας των ανθρώπων, της ανεκτικότητας, της ευγενούς άμιλλας, να επιθυμούν την εδραίωση των ανθρώπινων – κοινωνικών σχέσεων σε ειρηνικό περιβάλλον και την εμπέδωση δημοκρατικού ήθους.

Σκοπός του σεναρίου είναι να μνήσει τους μαθητές στις αξίες της ανεκτικότητας και της προσφοράς, να τους κάνει κριτικούς αναγνώστες και ενεργούς πολίτες, να τους παροτρύνει να σκεφτούν υλοποιήσιμες λύσεις για τις συνέπειες της μετανάστευσης, να τους μάθει να εκφράζονται με την κατάλληλη ορολογία, να τους εξοικειώσει με τη χρήση νέων τεχνολογιών και να τους μνήσει σε νέα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που αξιοποιούν το λογισμικό και τις δυνατότητες της τεχνολογίας.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Οι επιμέρους στόχοι αναλύονται ως εξής.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

- να ερευνήσουν το θέμα της προσφυγιάς και της μετανάστευσης μέσα στην οικογένεια και την τοπική τους κοινωνία
- να μπορούν να αναζητούν τα αίτια της παλιννόστησης
- να αναδείξουν, χωρίς προκαταλήψεις, τις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η μετανάστευση στον οικονομικό, εργασιακό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό επίπεδο
- να αντιληφτούν τον ρατσισμό και τις μορφές του με βιωματική προσέγγιση
- να γνωρίσουν περισσότερα για τις μορφές υποστήριξης της οργανωμένης δράσης των πολιτών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανισμών
- να αντιληφθούν την αναγκαιότητα προσωπικής συνεισφοράς και ανάληψης υπεύθυνης στάσης κυρίως προς την πλευρά των συνομηλίκων τους
- να αμβλυνθούν τα αισθήματα ανασφάλειας και ξеноφοβίας, που τυχόν ανιχνευτούν
- να αποκτήσουν τη δυνατότητα διαχείρισης συγκρούσεων μέσα στο σχολικό περιβάλλον με τους συμμαθητές τους και στη συνέχεια στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο
- να μάθουν να σέβονται τη διαφορετικότητα
- να συνειδητοποιήσουν τα δικαιώματα των «μειονοτήτων»
- να καταδικάζουν κάθε ρατσιστική έκφραση και συμπεριφορά
- να συνειδητοποιήσουν την πολυπολιτισμικότητα του κόσμου στον οποίο καλούνται να ζήσουν

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

- να μπορούν να ορίζουν τις έννοιες «μετανάστης», «πρόσφυγας», «μέτοικος», «άποικος», «έποικος», «διασπορά», «ομογενείς», «έθνος-γένος», «νόστος»,

«ξеноφοβία/ξеноμανία», και να μπορούν να τις χρησιμοποιούν στη συζήτηση, ώστε να επιχειρηματολογούν για θέματα γύρω από αυτές

- να εξοικειωθούν με τη χρήση του εικονιστικού λόγου
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ένα κείμενο
- να παράξουν επιχειρηματικό λόγο
- να κατανοήσουν κείμενο και να το επεξεργαστούν κριτικά
- να βρίσκουν τις λέξεις κλειδιά ενός κειμένου και να αποδίδουν το νόημά του
- να εξοικειωθούν με τη λεκτική επικοινωνία και τον διάλογο
- να μάθουν να επικοινωνούν τις ιδέες τους τόσο προφορικά όσο και γραπτά
- να μάθουν να αναγνωρίζουν τις οριστικές αντωνυμίες
- να γνωρίσουν την κλίση ρημάτων στην παθητική φωνή του ενεστώτα
- να μάθουν τα συνθετικά της λέξης γη
- να διακρίνουν ομόηχες λέξεις
- να ασκηθούν στη σωστή χρήση του αντικειμένου της πρότασης
- να ασκηθούν στη σύνθεση προτάσεων
- να διακρίνουν τα ερωτηματικά «πού» και «πώς»

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

- να μάθουν τον τρόπο άντλησης πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό και να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης σε έναν ιστότοπο
- να εξοικειωθούν με την παρακολούθηση βίντεο
- να εξοικειωθούν με την κατασκευή πολυτροπικής αφίσας
- να μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν ένα ψηφιακό αρχείο με ευχέρεια
- να εξοικειωθούν με τη χρήση εντολών όπως η αντιγραφή, επικόλληση, εκτύπωση, αποθήκευση
- να μάθουν τον τρόπο ανάκτησης κειμένων, φωτογραφιών και βίντεο από το διαδίκτυο

- να μάθουν να συγκρίνουν τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφοριών
- να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακό λεξικό
- να ασκηθούν στη χρήση τρισδιάστατου ψηφιακού χάρτη, επεξεργασίας κειμένου, παρουσίασης και ζωγραφικής

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για τη δημιουργία του σεναρίου υπήρξε η σειρά μαθημάτων της ενότητας 13 με τίτλο «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι» που βρίσκεται στο βιβλίο του μαθητή της Δ' δημοτικού, τεύχος Γ' (σ. 33-48). Για τον λόγο αυτόν, έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλοι οι στόχοι της ενότητας του βιβλίου στο σενάριο. Το ψηφιακό περιβάλλον μάθησης που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του σεναρίου χρησιμοποιεί τα κειμενικά είδη του βιβλίου και τα εμπλουτίζει με τον οπτικό-ακουστικό λόγο άλλων πολυμεσικών κειμένων.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο υιοθετεί τους περισσότερους από τους στόχους του σχολικού εγχειριδίου και ακολουθεί την κλιμάκωση των μαθημάτων όπως παρουσιάζονται στο βιβλίο του μαθητή.

Οι δραστηριότητες εστιάζουν στην επίτευξη των διδακτικών στόχων με υλικό το οποίο λείπει από το σχολικό βιβλίο, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ, και αξιοποιεί τη δημιουργικότητα των μαθητών.

Αναπτύσσεται σε πέντε θεματικές ενότητες που συνδέονται ενεργά μεταξύ τους για την ολοκλήρωση του θέματος. Οι στόχοι του σεναρίου τίθενται σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα σπουδών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η ενότητα περιλαμβάνει παιδαγωγικές δραστηριότητες αξιοποίησης τεχνολογικών εργαλείων ΤΠΕ μέσα από τις οποίες οι μαθητές θα εργαστούν και θα υλοποιήσουν τους διδακτικούς στόχους που τέθηκαν.

Ο επεξεργαστής κειμένου μπορεί να διευκολύνει την ομαδοσυνεργατική παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές, οι οποίοι πειραματίζονται και καταλήγουν σε πολυτροπικά κείμενα μέσα σε ένα ελκυστικό περιβάλλον που καλλιεργεί τη γλωσσική τους έκφραση και δημιουργικότητα.

Έχοντας προβεί στις απαραίτητες ενέργειες κι έχοντας προετοιμάσει τους μαθητές μας για την ασφάλεια και τη σωστή αξιολόγηση των πληροφοριών του διαδικτύου, τότε η εξερεύνηση του μέσω ενός φυλλομετρητή αδιαμφισβήτητα πρόκειται για ένα σημαντικό και χρήσιμο εργαλείο μάθησης. Μέσα από αυτό ο μαθητής συμμετέχει ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία, ερευνώντας, ανακαλύπτοντας κι ελέγχοντας τη νέα γνώση.

Το λογισμικό γενικής χρήσης PowerPoint είναι ανοιχτού τύπου και δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή να συμμετέχει ενεργά στην οικοδόμηση, αλλά και την εμπέδωση της νέας γνώσης. Μέσα από αυτό ο μαθητής μπορεί να συνθέσει μια παρουσίαση γεγονότων συνεργαζόμενος με την ομάδα του μαθαίνοντας παράλληλα να λειτουργεί σωστά μέσα σε αυτήν.

Η χρήση του προγράμματος Google Earth δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να αντιληφθούν τον τόπο και τον χώρο όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα, διευρύνοντας έτσι τις γνώσεις τους και στον τομέα της Γεωγραφίας.

Ο επεξεργαστής κειμένου MS Microsoft Word θα χρησιμοποιηθεί για τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας, αλλά και ως υπερμεσικό εργαλείο για τη μετάβαση σε επιλεγμένες ιστοσελίδες. Πρόκειται για μια κατηγορία λογισμικού μέσα από το οποίο γίνεται παραγωγή, τροποποίηση, σελιδοποίηση κειμένων.

Το λογισμικό Inspiration παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών γύρω από την κεντρική – βασική ιδέα του σεναρίου.

Το θέμα της παραγωγής πολυτροπικών παρουσιάσεων για τις ανάγκες συγκεκριμένης περίπτωσης επικοινωνίας και της παρουσίας τους εμπεριέχεται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του γλωσσικού μαθήματος για τη Δ' Δημοτικού.

Κείμενα

Βίντεο-Τραγούδια

«[Αξίζει ν' αγαπάς](#)», από τον δίσκο *Ό,τι αξίζει θ' αγαπώ*, σίχοι-μουσική: Σπύρος Λάμπρου, ερμηνεία: παιδική χορωδία Σπύρου Λάμπρου και συμφωνική ορχήστρα Motivo

«[Αζούρ και Αζιάρ](#)», ταινία μικρού μήκους του Μισέλ Οσελό, σε μεταγλώττιση Μάριου Παπαγεωργή, Κωνσταντίνου Μαστοράκη, Αντιγόνης Σταυροπούλου και Κυριάκου Κυριακίδη.

«[Διδασκαλία στην Παλαιστίνη](#)», ανώνυμο

«[Ρίκο Κοκορίκο](#)», θεατρική παράσταση και κείμενο-διασκευή των μαθητών του 46^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου στα πλαίσια του προγράμματος «[Εσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο](#)»

«[Όλοι διαφορετικοί Όλοι ίσοι](#)», βίντεο από το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας στα πλαίσια του προγράμματος «[Εσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο](#)»

«[Ένα ψαράκι χωρίς λέπια](#)», ανώνυμο σχολικό βίντεο

Κείμενα από το βιβλίο του μαθητή «Γλώσσα Δ' Δημοτικού»

Σακελλαρίου, Χάρης. «Όλου του κόσμου τα παιδιά» (σ. 34)

Χατζοπούλου, Λεία. «Το σχολείο του κόσμου» (σ. 36-37)

Μηνιάδου, Μαρία. «Η 5^η βασική αρχή των Δικαιωμάτων του Παιδιού» (σ. 43-44)

Άλλα κείμενα

«[Έχω έχεις έχει, όλοι έχουμε δικαιώματα](#)», από την ιστοσελίδα του οργανισμού [Συνήγορος του Παιδιού](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η – 2η Διδακτικές Ώρες (Όλου του κόσμου τα παιδιά)

Προβάλλεται σε ολομέλεια στην τάξη το βίντεο με το τραγούδι [Αζίζει ν' αγάπας](#), από την παιδική χορωδία του Σπύρου Λάμπρου που θέτει το ζήτημα της αγάπης απέναντι σε κάθε ζωντανό πλάσμα θίγοντας ταυτόχρονα το ζήτημα της διαφορετικότητας. Μετά την αισθητική απόλαυση ακολουθεί συζήτηση και ελεύθερος σχολιασμός.

Παρουσιάζεται το ποίημα «Όλου του κόσμου τα παιδιά» από το βιβλίο μαθητή, σελίδα 34, το οποίο διαβάζουν τα παιδιά και το σχολιάζουμε, αφού προηγηθούν ερωτήσεις κατανόησης. Οδηγούμε τη συζήτηση στα χαρακτηριστικά της γνήσιας αγάπης, την ανιδιοτέλεια και την έλλειψη διακρίσεων στην έκφρασή της προς τον «οικείο» και τον «ξένο».

Ακολουθεί η συμπλήρωση των εργασιών 4 και 5 της σελίδας 35 του βιβλίου μαθητή με αντικείμενο τις ομόηχες λέξεις καθώς και η ορθή συμπλήρωση της άσκησης 6 στην ίδια σελίδα για τα συνθετικά της λέξης «γη». Κατά την επεξεργασία των ασκήσεων κάνουμε χρήση του ηλεκτρονικού λεξικού. Χρήστες στην αναζήτηση είναι τα παιδιά στον Η/Υ της τάξης, έχοντας την αρμοδιότητα να αναζητήσουν τα ίδια κατά ομάδα και εκ περιτροπής τις λέξεις που δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν.

ΟΔΗΓΙΑ:

Να πληκτρολογήσει η κάθε ομάδα τις δικές της λέξεις στο ηλεκτρονικό λεξικό που θα βρείτε στη διεύθυνση:

<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>

ακολουθώντας τα εξής βήματα:

- επιλέξτε: «ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ)»,
- να γράψετε π.χ. τη λέξη «υπόγειος» στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη «Βρες» και να επιλέξετε «Αναζήτηση»,
- να γράψετε το λήμμα «γεω» στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη «Βρες» και να επιλέξετε «Αναζήτηση». Βρείτε τις σύνθετες λέξεις που

εμφανίζονται με πρώτο συνθετικό τη λέξη «γη» στη μορφή «γεω» και διαβάστε τη σημασία τους,

- να γράψετε το λήμμα «γη» στο λευκό πλαίσιο που υπάρχει δίπλα στη λέξη «Βρες» και να επιλέξετε «Αναζήτηση». Βρείτε τις σύνθετες λέξεις που εμφανίζονται με πρώτο συνθετικό τη λέξη «γη» στη μορφή «γη» και διαβάστε τη σημασία τους.

Προβάλλεται ακόλουθα η ταινία [Αζούρ και Αζμάρ](#) διάρκειας 25' που διαπραγματεύεται έξοχα το ζήτημα της διαφορετικότητας.

Το δώρο ολοκληρώνεται με γραπτή έκφραση της άσκησης 2 στη σελίδα 42 του τετραδίου εργασιών και θέμα: «Είμαστε ίδιοι-είμαστε διαφορετικοί». Αφόρμηση δίνεται από την ταινία που έχει προηγηθεί.

Δίνονται οδηγίες για τη συμπλήρωση στο σπίτι της άσκησης 1 της σελίδας 42 του τετραδίου εργασιών που ζητά από τα παιδιά να αυτοπαρουσιαστούν. Η σύγκριση που προηγήθηκε αναδεικνύει ταυτόχρονα και τη μοναδικότητα του καθενός.

3η-4η διδακτικές ώρες (Το σχολείο του κόσμου)

Το δώρο αυτό βρισκόμαστε στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου σε ομάδες των τριών μαθητών ανά μονάδα υπολογιστή.

Ξεκινάμε με σιωπηρή ανάγνωση του κειμένου *Το σχολείο του κόσμου* των σελίδων 36 και 37 του βιβλίου μαθητή. Ύστερα από τις ερωτήσεις κατανόησης ακολουθεί η προβολή του βίντεο [Διδασκαλία στην Παλαιστίνη](#) το οποίο παρουσιάζει ολιγόλεπτη (5') διδασκαλία ελληνικών στο νηπιαγωγείο του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Η παρουσίαση γίνεται με τον βιντεοπροβολέα του εργαστηρίου και στόχο έχει να καταδείξει τις δυσκολίες που συναντώνται σε ένα πολύγλωσσο σχολείο. Ακολουθεί συζήτηση και ελεύθερη προφορική έκφραση βιωμάτων από τα αλλόγλωσσα παιδιά κατά την ένταξή τους στη σχολική μονάδα: πώς ένιωθαν, αν καταλάβαιναν τη γλώσσα, ποιος τα πρωτοπλησίασε κ.λπ.

Ακολουθεί προβολή θεατρικού για τη διαφορετικότητα στο σχολείο και τα κοινωνικά στερεότυπα που ισχύουν για τους μετανάστες με τον τίτλο [«Ρίκο](#)

[κοκορίκο](#)», διάρκειας 4' που υλοποιήθηκε από το 46ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου στο πλαίσιο του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο»

Προηγούμενα έχει διανεμηθεί στους μαθητές μας το κείμενο του θεατρικού (φάκελος συνοδευτικού υλικού), ώστε να παρακολουθούν καλύτερα και να προετοιμαστούν κατόπιν της διανομής ρόλων για τη δραματοποίησή του.

Ακολουθεί η δραματοποίηση και η εργασία στους Η/Υ με τα φύλλα εργασίας 1,2, και 3 ([φύλλο εργασίας 1](#), [φύλλο εργασίας 2](#), [φύλλο εργασίας 3](#)). Δίνονται οδηγίες για τη συμπλήρωση στο σπίτι της άσκησης 2 των σελίδων 43 και 44 του τετραδίου εργασιών που ωθεί τα παιδιά στην παραγωγή γραπτού λόγου.

5η – 6η διδακτικές ώρες (Εμβάθυνση στη διαφορετικότητα)

Το δίωρο αυτό βρισκόμαστε επίσης στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου σε ομάδες των τριών μαθητών ανά μονάδα υπολογιστή.

Ξεκινά με την ανακοίνωση και τη διόρθωση των γραπτών εργασιών που ανατέθηκαν για το σπίτι την προηγούμενη ημέρα.

Δίνουμε [το φύλλο εργασίας 4](#) και μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας συμπληρώνουμε την άσκηση 5 στη σελίδα 38 του βιβλίου μαθητή. Διαπιστώνεται ότι τα επίθετα «μόνος» και «ίδιος» δεν τα συναντήσαμε στις οριστικές αντωνυμίες κατά την αναζήτηση στο λεξικό.

Προβάλλουμε το βίντεο [Όλοι ίδιοι](#) διάρκειας 5' και δίνουμε στα παιδιά [το φύλλο εργασίας 5](#). Προηγείται συζήτηση πριν την καταγραφή των απόψεών τους.

7η – 8η διδακτικές ώρες (Τα δικαιώματα των παιδιών)

Το δίωρο αυτό βρισκόμαστε ξανά στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.

Εξετάζουμε τα δικαιώματα των παιδιών από την αφίσα της UNICEF της σελίδας 40 του βιβλίου μαθητή και συμπληρώνουμε τις ασκήσεις 3 και 4 στις σελίδες 41-42 που διαπραγματεύονται τη χρήση του αντικειμένου στην πρόταση, τη σύνθεση προτάσεων και την κλίση ρημάτων στον ενεστώτα της παθητικής φωνής.

Δίνουμε στα παιδιά [το φύλλο εργασιών 6](#) με στόχο τη γνωριμία τους με τις ιστοσελίδες UNICEF και eTwinning.

Μετά την ολοκλήρωσή του προβάλλουμε την παρουσίαση [«Τα δικαιώματα των παιδιών»](#), ώστε να αντλήσουν ιδέες για την κατασκευή αφίσας με το ομώνυμο θέμα από την ιστοσελίδα του συνηγόρου του παιδιού..

Δίνουμε στη συνέχεια στα παιδιά [το φύλλο εργασιών 7](#) με στόχο την κατασκευή αφίσας για τα δικαιώματά τους με το λογισμικό Natural Art.

9η -10η διδακτικές ώρες (Η 5^η Βασική Αρχή των δικαιωμάτων των παιδιών)

Το δίωρο αυτό βρισκόμαστε στην τάξη.

Γίνεται ανάγνωση του βασικού κειμένου της ενότητας των σελίδων 43 και 44 του βιβλίου μαθητή. Ακολουθούν οι ερωτήσεις κατανόησης.

Προβάλλουμε το βίντεο [Ένα ψαράκι χωρίς λέπια](#) διάρκειας 5' με στόχο την κατανόηση της διαφορετικότητας του μη «κανονικού» και της βοηθητικής στάσης που θα πρέπει να επιδεικνύουμε.

Ακολουθεί η προβολή του θεατρικού που διαπραγματεύεται τα κοινωνικά στερεότυπα που ισχύουν για τους μετανάστες και τα ΑΜΕΑ με τον τίτλο [«Το λεωφορείο που σε αλλάζει»](#), διάρκειας 4 το οποίο υλοποιήθηκε από το 6^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου στο πλαίσιο του προγράμματος «Εσύ όπως κι εγώ εξερευνώντας τη διαφορετικότητα μέσα από το θέατρο». Αφορμή για συζήτηση δίνει η συμπεριφορά των μαθητών προς έναν συμμαθητή τους με κινητικά προβλήματα.

Ύστερα από την προφορική έκφραση των μαθητών τους δίνεται η άσκηση 1 των σελίδων 47 και 48 του τετραδίου εργασιών για την παραγωγή γραπτού λόγου, επίσημης επιστολής, με στόχο να αντιληφθούν την αναγκαιότητα προσωπικής συνεισφοράς και ανάληψης υπεύθυνης στάσης κυρίως προς την πλευρά των συνομηλίκων τους.

Οι ασκήσεις 3 και 4 των σελίδων 44 και 45 του βιβλίου μαθητή που διαπραγματεύονται τα ερωτηματικά «πού» και «πώς» καθώς και τη χρήση των ειδικών συνδέσμων δίνονται για το σπίτι και ελέγχονται στο επόμενο μάθημα.

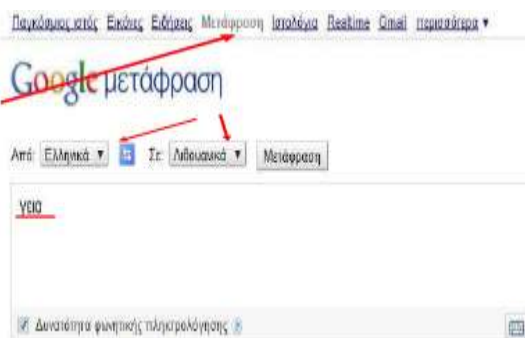

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΝ ΔΙΠΛΑΝΟ ΣΑΣ

- Πηγαίνετε στη μηχανή αναζήτησης της google www.google.gr και επιλέξτε τη **μετάφραση** από το εργαλείο **περισσότερα** .
- Γράψτε τη λέξη **γεια** και μεταφράστε τη σε διάφορες γλώσσες. (μητρικές των συμμαθητών σας)

- Δημιουργήστε ένα κείμενο word και αντιγράψτε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας.

2ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΣΥΜΜΑΘΗΤΗ ΣΑΣ ΣΕ ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Επιλέγοντας **ακρόαση** έχετε τη δυνατότητα να ακούσετε τη λέξη στην επιλεγμένη γλώσσα .
- Από την επιλογή **Φωνητική ανάγνωση** να δείτε και την προφορά.

- Επιλέξτε χαιρετισμό σε μία γλώσσα και ανταλλάξτε χαιρετισμούς. Ζητήστε τη βοήθεια των συμμαθητών σας που γνωρίζουν και άλλες γλώσσες.
- Στο τέλος συγκεντρώστε το υλικό όλων των ομάδων σε ένα κοινό έγγραφο.

3ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ «ΣΥΝΝΕΦΟΛΕΞΟΥ»

- Πληκτρολογήστε το σύνδεσμο <http://www.wordle.net>
- Επιλέξτε **Create**.
- Επικολλήστε το κείμενο που έχετε αποθηκεύσει και πατήστε **go**.
- Εκτυπώστε τα κείμενά σας και αναρτήστε στην τάξη καθώς και σε κεντρικό σημείο του σχολείου έναν πίνακα που θα περιέχει το χαιρετισμό «γεια» σε όσες περισσότερες γλώσσες μπορείτε ώστε τα παιδιά από άλλες χώρες να νιώθουν ένα καλωσόρισμα.

4ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

1. Ανοίξτε την ιστοσελίδα

<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>

2. Επιλέξτε: «ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ)»

3. Επιλέξτε «Σύνθετη Αναζήτηση»

4. Επιλέξτε «Τύπος Λήμματος»

5. Επιλέξτε «Αντωνυμίες»

6. Επιλέξτε «Βρες»

Πόσες είναι οι αντωνυμίες;

7. Στο κάτω μέρος της σελίδας δεξιά επιλέξτε «Βρες»

και πηγαίνετε στην επόμενη σελίδα που έχει αντωνυμίες και με τον ίδιο τρόπο πάτε σε όλες τις σελίδες, μέχρι και την τελευταία.

Ποια είδη αντωνυμιών υπάρχουν στο λεξικό;

Αριστερά από κάθε αντωνυμία υπάρχει ένα καλάθι.

8. Επιλέξτε το με αριστερό κλικ και στείλτε την αντωνυμία στο καλάθι που βρίσκεται επάνω δεξιά.

Στείλτε στο επάνω καλάθι τις οριστικές (οριστ.) αντωνυμίες.

9. Επιλέξτε προβολή, δεξιά από το επάνω καλάθι.

Πόσες είναι;

10. Αντιγράψτε τις σε ένα αρχείο word όπως παρακάτω:

Επιλέξτε τες σύροντας με αριστερό κλικ.

Στη συνέχεια δεξί κλικ «αντιγραφή».

Ανοίξτε ένα αρχείο word.

Κάντε δεξί κλικ «επικόλληση».

Αποθηκεύστε το αρχείο με την ονομασία «οριστικές αντωνυμίες»

στο φάκελο «τα έγγρατά μου»

11. Αδειάστε το καλάθι επιλέγοντας [άδειασμα](#)

επιλέξτε και πάλι [«σύνθετη αναζήτηση»- τύπος Λήμματος «αντωνυμίες».](#)

Στείλτε στο καλάθι τις αόριστες αντωνυμίες.

Με τον ίδιο τρόπο αντιγράψτε τες σε ένα αρχείο word και αποθηκεύστε το με την ονομασία «αόριστες αντωνυμίες» στον φάκελο [«τα έγγρατά μου».](#)

12. Ανακοινώστε, κάθε ομάδα χωριστά, στην ολομέλεια της τάξης τις οριστικές και αόριστες αντωνυμίες, κάθε μια με τη σημασία της, και τη χρήση της σε δυο προτάσεις.

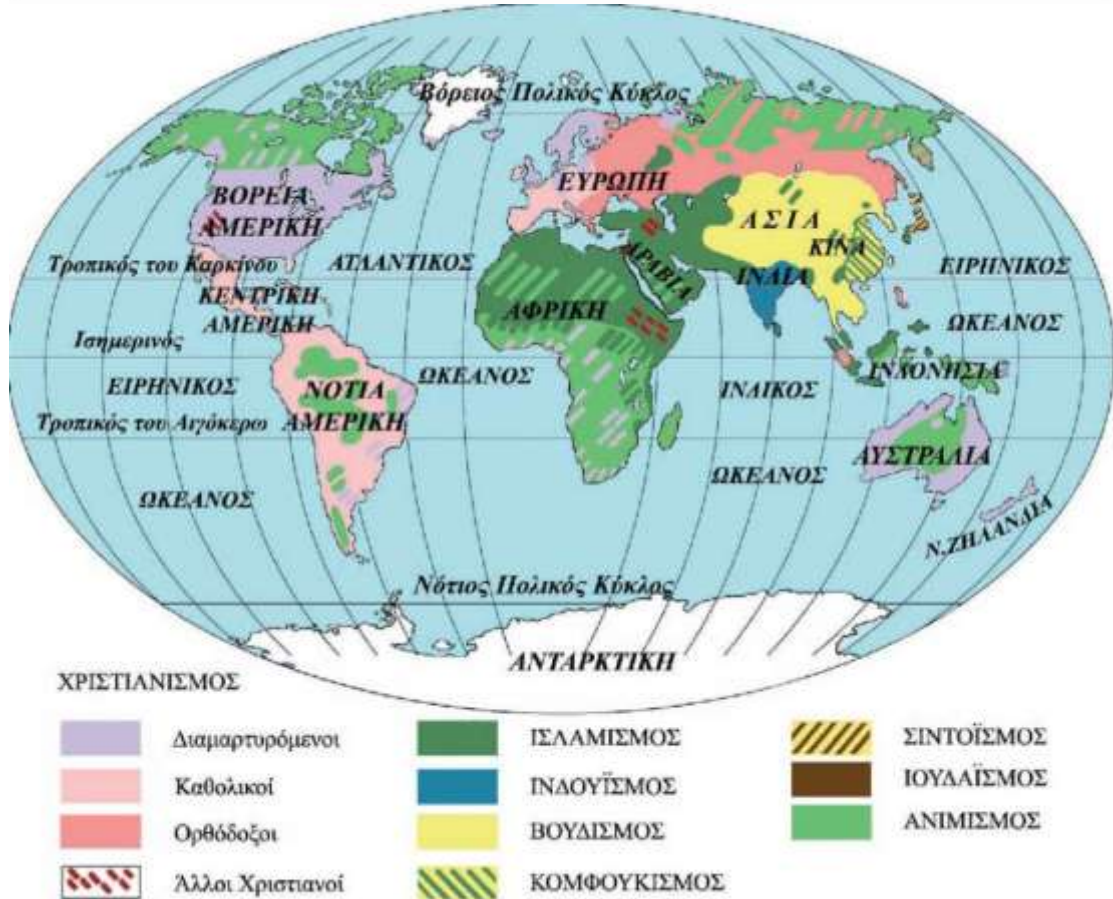
5ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΑΓΕ ΔΙΑΦΕΡΟΥΜΕ;

- Πατήστε <http://www.breathingearth.net> στο σύνδεσμο www.breathingearth.net.

- Ένας ψηφιακός χάρτης θα ενεργοποιηθεί μπροστά σας που παρουσιάζει τις γεννήσεις και τους θανάτους σε όλο τον κόσμο.
- Παρουσιάζει επίσης το ρυθμό που γίνεται η εκπομπή CO₂ (διοξείδιο του άνθρακα), την επίδραση του σε κάθε χώρα και τις κλιματικές αλλαγές.
- Πόσοι αλήθεια άνθρωποι γεννιούνται και πεθαίνουν κάθε μέρα;
- Πόσο γρήγορα αλλάζει το κλίμα στη γη μας;
- Ο παρακάτω χάρτης σου δείχνει σε ποιες θρησκείες πιστεύουν οι λαοί όλου του κόσμου.

Εικόνα 19.3: Κατανομή των θησκειών στη Γη

Νομίζεις ότι υπάρχει διαφορά στο μέλλον της ανθρωπότητας
 εξαιτίας της θρησκείας, της φυλής ή της γλώσσας των λαών της;
 Γράψε τις σκέψεις σου γι' αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Πατήστε διαδοχικά στους παρακάτω συνδέσμους:
www.unicef.gr και www.eTwinning.gr
- Αφού δείτε τις πληροφορίες για τη unicef συμπληρώστε τη φόρμα για να γίνετε υποστηρικτές της οργάνωσης.
- Συζητήστε με την ομάδα σας και αποφασίστε για τα στοιχεία που θα συμπληρώσετε στη φόρμα.
- Στη σελίδα της eTwinning βρείτε πώς θα κάνετε καινούριους φίλους από διαφορετικές χώρες.
- Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ποιος είναι ο σκοπός της δημιουργίας της unicef;

Ποια χώρα διαλέξατε για να κάνετε φίλους και γιατί;

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΜΟΥ:

7ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ο δήμος Κατερίνης σε συνεργασία με τη unicef διοργανώνει διαγωνισμό αφίσας με θέμα: «*Τα δικαιώματα των παιδιών*» και ζητάει από τα παιδιά όλου του νομού ηλικίας 8-12 ετών να φτιάξουν μια ηλεκτρονική αφίσα σχετικά με το θέμα αυτό. Το καλύτερα έργο θα αναρτηθούν στο δημαρχείο.
- Ανοίξτε το λογισμικό Revelation Natural Art από την επιφάνεια εργασίας.
- Δημιουργήστε μια αφίσα με θέμα: «*Τα δικαιώματα των παιδιών*». Φροντίστε να συμπεριλάβετε όλα τα δικαιώματα στην παρουσίασή σας.
- Χρησιμοποιήστε τις στάμπες, τα χρώματα, τα πινέλα και ό,τι άλλο θέλετε.

- Εκτυπώστε την αφίσα για να υπάρχει στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης .

- Συγκεντρώστε όλες τις αφίσες σε κοινό φάκελο.

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας αλλά και στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρθηκαν εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από τις ΤΠΕ, χωρίς να ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.

Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι ανάλογος του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου. Βέβαια ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει όποια δραστηριότητα θεωρεί περισσότερο χρήσιμη για τους/τις μαθητές/τριες της τάξης. Οι αφίσες που κατασκευάστηκαν από τα παιδιά αποθηκεύονται και οργανώνονται σε PowerPoint από τον/ την εκπαιδευτικό.

Η ενιαία αυτή παρουσίαση μπορεί να επιδειχθεί και σε άλλες τάξεις του σχολείου συμπεριλαμβάνοντας κάποια από τα προαναφερθέντα βίντεο. Εννοείται πως τα παιδιά παρακολουθούν και σταδιακά εμπλέκονται στη διαδικασία δημιουργίας της παρουσίασης.

Το σενάριο σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη και σχολικές μονάδες χωρίς ιδιαίτερο τεχνολογικό εξοπλισμό, στις οποίες μέρη του μπορούν να εφαρμοστούν, όπως και την εξοικονόμηση χρόνου σε μετακινήσεις από και προς εργαστήριο Η/Υ.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Κόμης, Β. & Ντίνας, Κ., 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας και της λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαίτερες*.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ*

Σολομωνίδου, Χ. 1999. *Εκπαιδευτική Τεχνολογία: Μέσα, υλικά, διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Χατζησαββίδης, Σ., & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.